

Bericht van het front

Onze metallo's en de corona-oorlog (deel 6)

“Hoe betaal ik mijn rekeningen? Dat is momenteel voor veel mensen de prioriteit. Sommigen zijn al zeven weken werkloos, dat snijdt er diep in.”

Op maandag 4 mei is de eerste fase van het 'corona-exit-plan' in werking getreden. Voor onze metaalbedrijven wil dat zeggen dat zij de activiteiten mogen hervatten, ook al kan de nodige afstand niet altijd en overal gegarandeerd worden. De 'generieke gids' – het door vakbonden en werkgevers uitgeschreven draaiboek – dient daarbij als na te leven leidraad, zowel voor terug opstartende ondernemingen als voor ondernemingen die reeds aan het werk waren.

Om zicht te krijgen op de huidige situatie in onze bedrijven, laten we in deze 'berichten van het front' – deel 6 al ondertussen – twee hoofddelegees en twee vakbondssecretarissen aan het woord. De secretarissen schetsen de algemene toestand – zowel positieve als negatieve zaken – in de bedrijven die zij opvolgen. De ABVV-Metaal-afgevaardigden focussen uiteraard op de situatie in hun onderneming (deze keer busbouwer VDL en batterijfabriek Duracell). Een overzicht van de moeilijkheden, uitdagingen en problemen, maar ook van de dingen die goed lopen en de – soms zeer creatieve – oplossingen die gevonden worden.

Johnny Frans

- JOHNNY FRANS
(secretaris in Limburg)

“De economische terugval zal groot zijn.”

JOHNNY FRANS IS VAKBONDSSECRETARIS IN LIMBURG. We vragen hem naar de toestand in de bedrijven die hij opvolgt: “De situatie is natuurlijk verschillend van bedrijf tot bedrijf. In enkele garagebedrijven – die op maandag 4 mei terug zijn opengegaan – zijn ons al bepaalde problemen gesignaleerd. Er zijn bijvoorbeeld auto's van klanten die binnenkomen en die niet ontsmet worden. Dat is nochtans voorzien in het sectorale protocol voor de garagesector. Ook wat de sanitaire voorzieningen betreft – de toiletten en zo – hoor ik dat de regels niet altijd gerespecteerd worden. We volgen dat uiteraard van dichtbij op en onze delegees waken erover dat de werkgever zijn verantwoordelijk neemt.”

Johnny wordt ook al geconfronteerd met de negatieve economische impact van corona: “Bij radiatoren-bedrijf Jaga zijn er onlangs negen afdelingen geweest. Het bedrijf zit in moeilijke financiële papieren door de crisis. Momenteel is het trouwens ook

een stuk goedkoper om arbeiders te ontslaan, want de opzegtermijn loopt gewoon door tijdens de corona-werkloosheid!”

De meeste bedrijven draaien ook nog altijd maar op halve capaciteit, of aan 60-70 %. Bovendien zijn er heel wat problemen met de toeleveranciers: “Ik ken bedrijven die vandaag drie keer zoveel moeten betalen dan normaal om hun onderdelen hier te krijgen, bijvoorbeeld vanuit China. Dat komt omdat de transportkosten – via vliegtuig – zo duur zijn geworden. Grote bedrijven kunnen dat misschien nog doorrekenen aan hun klanten, maar

voor de kleine KMO's wordt dat een groot probleem. Die kleine bedrijven zijn trouwens wel toeleverancier voor de grote bedrijven, dus uiteindelijk zal iedereen in de klappen delen. De economische terugval zal groot zijn. Vanaf juni zullen die negatieve gevolgen nog duidelijker worden.”

Onze secretaris constateert ook dat de vragen rond financiële problemen belangrijker beginnen te worden dan de vragen over gezondheid en veiligheid: “Pas op, die bezorgdheid is er nog steeds hoor. Maar ik merk toch dat financiële kant zwaarder begint door te wegen. Hoe betaal ik mijn rekeningen? Dat is momenteel voor veel mensen de prioriteit. Veel arbeiders zijn al zeven weken werkloos, dat snijdt er diep in.”

- RONNY LOUBRIS
(secretaris in Oost-Vlaanderen)

“Veel mensen zitten op hun tandvlees.”

Ook aan RONNY LOUBRIS – SECRETARIS IN ZUID OOST-VLAANDEREN – vragen we een stand van zaken in de bedrijven die hij opvolgt: “In het begin van de crisis zijn de meeste bedrijven – al

Ronny Loubris

¹ Dankzij sp.a is een wet in de maak waardoor het niet meer mogelijk is om werknemers in tijdelijke werkloosheid omwille van corona goedkoper te ontslaan. De werkgever zal de volledige opzegvergoeding moeten betalen.

dan niet volledig – dicht gegaan. Maar ze hebben ook al vrij snel de activiteiten terug hervat, zij het aan een sterk verminderde bezetting. Vandaag is dat nog steeds zo. Veel bedrijven werken aan 60-70 % en de werknemers zijn tijdelijk werkloos in een beurtsysteem. Er zijn ook enkele bedrijven waar nog altijd helemaal niet gewerkt wordt, zoals Samsonite.”

Bepaalde bedrijven hebben de corona-crisis trouwens zeer goed aangepakt, vertelt Ronny: “ST Engineering iDirect – het vroegere Newtec – is zo’n voorbeeld. Zij zijn de ganse tijd blijven doorwerken, want ze maken onderdelen voor de farmaceutische industrie en zijn dus een essentieel bedrijf. Het gebruik van mondkapjes werd er van meet af aan verplicht en er was overal alcoholgel beschikbaar.”

De versoepeling van de lockdown sinds maandag 4 mei, brengt heel wat vragen en bezorgdheden met zich mee: “Natuurlijk is er nog veel ongerustheid, vooral in die bedrijven waar de social distance niet kan gegarandeerd worden. Onze delegees doen daar uiteraard het nodige om ervoor te zorgen dat er zo veilig mogelijk kan gewerkt worden. Ook in bedrijven met servicetechniekers zijn er vaak problemen. Zij moeten de baan op naar klanten en de situatie bij klanten heb je niet in de hand. Voor hen was er even tijdelijke werkloosheid, maar sinds 4 mei moet er weer gewerkt worden.”

Onze secretaris is ook tevreden over het sociaal overleg in de ondernemingen: “Dat verloopt meestal goed en constructief. Op diverse plaatsen is er momenteel nog volop overleg bezig om op een veilige manier terug te kunnen opstarten. Onze delegees spelen hun rol en waken erover dat het nodige gedaan wordt om de veiligheid te respecteren.”

Tot slot wijst Ronny nog op de financiële moeilijkheden die het gevolg zijn van tijdelijke werkloosheid: “Ik krijg regelmatig telefoontjes van mensen

Tom Debaere

die verschieten dat hun uitkering zo laag is. Er zijn nu ook werknemers die een voorschot vragen op hun vakantiegeld om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen. Veel mensen zitten echt op hun tandvlees.”

- **TOM DEBAERE**
(hoofdafgevaardigde VDL)

“De grote uitdaging blijft het respecteren van de social distance.”

Busbouwer VDL in Roeselare werkt al een hele tijd in een sterk verminderde bezetting. Ongeveer de helft van de arbeiders is vandaag aan de slag. Normaal gaat vanaf 11 mei iedereen terug aan het werk. **HOOFD-DELEGEE TOM DEBAERE** schetst de situatie: “Sinds 20 april zijn we aan het proefdraaien met de helft van het personeel. Er zijn veel maatregelen uitgewerkt om op een veilige manier te kunnen werken. De grote uitdaging blijft evenwel het respecteren van de social distance. Bij ons is er veel handenarbeid, waarbij meerdere mensen samen dingen moeten ineensteken. In de bussen zelf zijn er tot wel negen

arbeiders tegelijkertijd aan de slag. Er is een systeem uitgewerkt waardoor er nu veel minder mensen in de bussen werken. Het gevolg is wel dat het langer duurt om zo’n bus af te werken.”

Tom wijst erop dat – ondanks alle maatregelen – het niet altijd eenvoudig is voor de arbeiders om de maatregelen te respecteren: “Er zijn bepaalde gewoontes die moeilijk af te leren zijn. Soms willen mensen dingen doen op een manier waarop ze het gewoon zijn om te doen. Dat zit er ingebakken. Het is dus belangrijk om voortdurend te sensibiliseren. We zitten elke week samen met de directie. Er wordt volop overlegd, geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig.”

Vorig jaar presteerde VDL economisch heel sterk, maar dit jaar is het uiteraard een ander verhaal: “Er wordt veel minder geproduceerd, en dat laat zich voelen in de cijfers. Ook onze verhuizing loopt vertraging op. Normaal gingen we in 2022 of 2023 naar een nieuwe fabriek een eindje verderop. Die fabriek moet nog gebouwd worden, maar voorlopig ligt alles stil.”

Voor de werknemers begint de situatie eveneens door te wegen: “Elke twee weken wordt er één week gestempeld in een beurtsysteem. Financieel is dat een zware dobber. Als

de partner nog werkt, valt het al bij al nog mee. Maar er werken hier ook koppels, voor hen in het bijzonder is het momenteel zeer moeilijk.”

- **GERRY HENDRICKX**
(hoofdafgevaardigde Duracell)

“We hebben overal goede oplossingen kunnen vinden.”

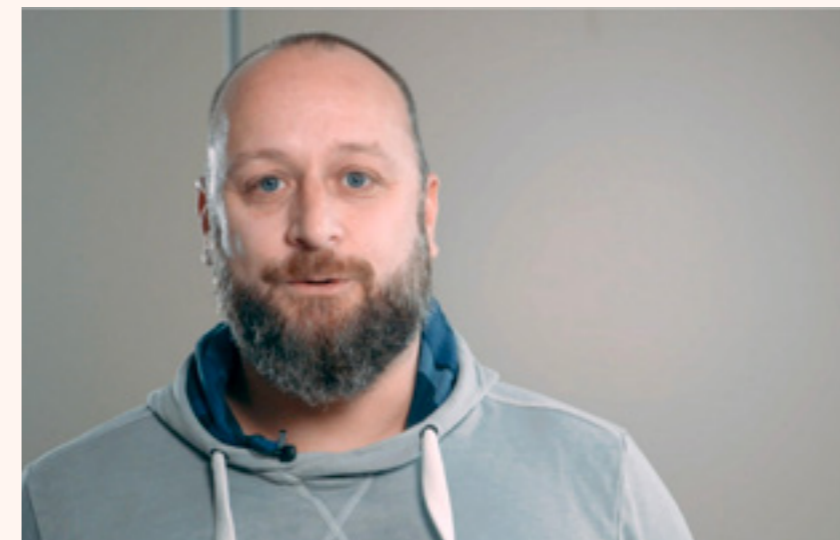
Op batterijfabriek Duracell wordt al sinds begin april in een volledige bezetting gewerkt. Hoe het bedrijf dat klaarspeelde, vragen we aan **HOOFD-AFGEVAARDIGDE GERRY HENDRICKX**: “De laatste week van maart werd de productie volledig stilgelegd. Tijdens die week hebben directie en vakbonden een crisisoverleg-team opgericht om te bekijken welke maatregelen nodig zijn om op een verantwoorde manier te kunnen werken. Samen hebben we een volledig veiligheidsprogramma uitgeschreven en geïmplementeerd.”

Vanaf 30 maart zijn we dan terug aan de slag gegaan, vertelt Gerry: “De eerste twee dagen was het nog wat zoeken, maar vanaf de derde dag kon er terug aan 100 % geproduceerd

worden. In bepaalde afdelingen was het soms wat moeilijker, bijvoorbeeld om de nodige afstand te bewaren. Maar overal hebben we goede oplossingen kunnen vinden. Op plaatsen met veel lawaai werden bijvoorbeeld headsets voorzien, waardoor de werknemers draadloos en vanop afstand met elkaar kunnen communiceren. Ze moesten dus niet meer dicht bij elkaar gaan staan om te verstaan wat er gezegd werd.”

De delegees van ABVV-Metaal doen ook elke dag hun rondgang doorheen het bedrijf om te luisteren of er nog bepaalde problemen zijn: “Op die manier kunnen we snel bijsturen als het nodig is. De directie houdt ook rekening met onze opmerkingen en volgt onze adviezen. De grote uitdaging vandaag is dat veel werknemers in moeilijkheden komen wat de opvang van de kinderen betreft, zeker nu ook de partners terug aan de slag moeten. We krijgen momenteel veel vragen over het corona-ouderschapsverlof.”

Op economisch vlak, tot slot, doet Duracell het vrij goed: “Ook in tijden van crisis hebben mensen batterijen nodig. Misschien zelf nog iets meer dan anders, want veel werknemers waren of zijn thuis met hun kinderen. En dan gebruik je bepaalde toestellen waar batterijen in zitten – ik denk aan speelgoed – waarschijnlijk nog vaker dan in normale tijden.”

Gerry Hendrickx

CONCLUSIE

Bovenstaande getuigenissen illustreren heel goed de situatie waarin veel van onze metaalwerknemers (en hun bedrijven) zich momenteel bevinden. Wat opvalt – het is natuurlijk geen verrassing – is dat de economische en financiële aspecten zwaar beginnen door te wegen. Bedrijven komen in de problemen (vooral de kleinere) en werken meestal nog lang niet met hun volledige personeelsbestand. Er is nog altijd veel tijdelijke werkloosheid. Na zeven, acht weken begint dat zijn financiële tol te eisen. ‘Hoe betaal ik mijn rekeningen?’ is een vraag die voor steeds meer mensen pertinent wordt.

Een tweede vaststelling – eveneens geen verrassing – is dat onze delegees en secretarissen nog altijd het beste van zichzelf geven en oplossingen bedenken om de zaken werkbaar, veilig en gezond te houden. In bepaalde bedrijven gaat dat vlotter/ gemakkelijker dan in andere bedrijven. Hoe dan ook: onze mensen staan er en nemen hun rol op in het sociaal overleg.

De komende weken – vermoedelijk zelfs maanden – zullen deze punten onze prioriteit blijven. De koopkracht van de getroffen werknemers moet hersteld worden. Een economische relance is daarvoor essentieel, net zoals een sterk sociaal vangnet. Maar die relance moet wel veilig en verantwoord zijn. Alleen door goede afspraken, sociaal overleg en creatief denken, komen we er samen uit.